

Όνοματεπώνυμο:

Τμήμα:

Ευριπίδη, "Ελένη"

Διδάσκουσα: Ελένη Γκόρα

Διδαγμένο κείμενο Β' Επεισόδιο 4η σκηνή στ. 1046-1069

ΜΕΝΕΛΑΟΣ: Δε θα προσπέσω εγώ στα γόνατά σου μήτε θα κλάψω. Τα έργα μου στην Τροία θα ντρόπιαζα δειλιάζοντας, κι ας λένε πως κλαίνε κι οι γενναίοι όταν τους βρίσκουν οι συμφορές. Ωραίο ετούτο, αν είναι ωραίο· όμως εγώ θα προτιμήσω τ' αντρίκειο θάρρος. Αν σωστό λογιάζεις, να σώσεις έναν ξένο που γυρεύει τη γυναίκα του πίσω, τότε δώσ' την και σώσε τον· αλλιώς η δυστυχία για με δε θα 'ναι η πρώτη, αλλά κι εσένα θα σε λένε κακιά. Στον τάφο απάνω θα ριχτώ του γονιού σου και θα πω όσα κρίνω για μένα αντάξια και δίκαια κι όσα κεντήσουν την καρδιά σου. Γέρο, που κατοικείς στο πέτρινο αυτό μνήμα, τη γυναίκα μου δώσ' μου, τη ζητάω· στην είχε στείλει ο Δίας να τη φυλάξεις για μένα. Είσαι νεκρός, το ξέρω, κι ούτε μπορείς να μου την πάρεις πια, μα ετούτη ποτέ τον τιμημένο της πατέρα που από τον Κάτω Κόσμο τον καλούμε, δε θα δεχτεί να τον κακολογήσουν· έχει τη δύναμη γι' αυτό.

Θέμα Γ

Γ1) Ο Μενέλαος για να πείσει την Θεονόη να αποδώσει δικαιοσύνη χρησιμοποιεί διάφορους τρόπους πειθούς. Αφού διαβάσετε τους ορισμούς από τον κάθε τρόπο πειθούς, να τους αντιστοιχήσετε με τους ανάλογους στίχους (Μονάδες 3). Γ2) Διαλέξτε ποιο από τα παρακάτω αποφθέγματα ταιριάζει περισσότερο με τους στ. 1046-1069 και δικαιολογήστε σύντομα την απάντησή σας. (Μονάδες 3).

Γ1) Τρόποι πειθούς

1. **Επίκληση στη λογική** (= ο πομπός χρησιμοποιεί επιχειρήματα και τεκμήρια).
2. **Επίκληση στο συναίσθημα** (= ο πομπός επιδιώκει τη διέγερση ορισμένων συναισθημάτων).
3. **Επίκληση στην αυθεντία** (= ο πομπός επικαλείται απόψεις γνωστών προσωπικοτήτων του παρόντος ή του παρελθόντος, προκειμένου να γίνει πιο πειστικός).
4. **Επίκληση στο ήθος του πομπού** (= ο πομπός επικαλείται προτερήματα του εαυτού του).
5. **Επίθεση στο ήθος του δέκτη** (=ο πομπός προσπαθεί να μειώσει ηθικά τον δέκτη)

Γ2) Αποφθέγματα

- α) Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει. Γιώργος Σεφέρης
- β) Μόνο ασκούμενοι στις δίκαιες πράξεις γινόμαστε δίκαιοι. Αριστοτέλης
- γ) Εν οίδα ότι ουδέν οίδα (=ένα ξέρω ότι τίποτα δεν ξέρω). Σωκράτης

Θέμα Α

A1) Αφού διαβάσετε τους στίχους που σας δίνονται, να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων: (Μονάδες 3).

- 1050 Ο Μενέλαος δεν θέλει να ικετεύσει τη μάντισσα Θεονόη και να προσπέσει στα ..... της. Προτιμάει να την αντιμετωπίσει με....., όπως ακριβώς ταιριάζει σε έναν ήρωα και πολεμιστή της..... Δείχνοντας σθένος και δύναμη απέναντι στην Θεονόη της υπενθυμίζει ότι είναι υποχρεωμένη να πάρει μια ..... απόφαση. Οφείλει να του επιστρέψει τη γυναίκα του, την ..... και να σεβαστεί το γεγονός ότι είναι ξένος σε μια ξένη χώρα (θεσμός της .....).
- 1055
- 1060 **A2) Να χαρακτηρίσετε ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ) τις παρακάτω προτάσεις. (Μονάδες 5).**
1. Η Θεονόη αν δεν δώσει πίσω την Ελένη, θα τη λένε κακιά.
  2. Ο Μενέλαος γονατίζει στον τάφο του βασιλιά Πρωταγόρα.
  - 1065 3. Ο Μενέλαος θα κλάψει, όπως κλαίνε οι γενναίοι.
  4. Ο Μενέλαος ζητάει από τον Πρωτέα να φυλάξει τη γυναίκα του.
  5. Ο Μενέλαος καλεί τον Άδη.

Θέμα Β

B1) Ο Μενέλαος σε αυτό το απόσπασμα θίγει ένα πολύ σημαντικό ζήτημα· την υστεροφημία της Θεονόης. Σε ποιους στίχους εντοπίζετε την αναφορά αυτή και πώς θα περιγράφατε τον Μενέλαο; (Μονάδες 1,5). Γιατί πιστεύετε ότι η Θεονόη πρέπει να παραμείνει ευσεβής; (Μονάδες 1,5)

B2) Πού προσπέφτει ικέτης ο Μενέλαος (Μονάδες 1,5); Από ποιον ζητάει δικαιοσύνη και γιατί; (Μονάδες 1,5).

Στίχοι

- α) Αν σωστό λογιάζεις, να σώσεις έναν ξένο που γυρεύει τη γυναίκα του πίσω, τότε δώσ' την και σώσε τον
- β) αλλά κι εσένα θα σε λένε κακιά
- γ) αλλιώς η δυστυχία για με δε θα 'ναι η πρώτη
- δ) Τα έργα μου στην Τροία θα ντρόπιαζα δειλιάζοντας.
- ε) Γέρο, που κατοικείς στο πέτρινο αυτό μνήμα, τη γυναίκα μου δώσ' μου, τη ζητάω· στην είχε στείλει ο Δίας να τη φυλάξεις για μένα.

